Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje lv originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

läti keel

Swipe to change

Kulud

Läti

Sellel lehel esitatakse teavet menetluskulude kohta Lätis.

Õigusvaldkonna ametikohtade tasustamist reguleeriv raamistik

1. Kohtutäiturid

Tasud vannutatud kohtutäiturite teenuste eest määratakse kindlaks kooskõlas õigusnormides sätestatud määradega. Seaduses sätestatud määrast erineva tasu kokkuleppimine on keelatud.

2. Advokaadid

Lätis ei ole **vandeadvokaatide** (*zvērināti advokāti*) osutatavate teenuste eest makstav tasu kindlaks määratud, välja arvatud juhul, kui riik annab õigusabi. Advokaat lepib tasu kokku kliendiga.

Advokatuuriseaduse (*advokatūras likums*) artikli 57 kohaselt peavad vandeadvokaadid sõlmima kliendiga kirjaliku kokkuleppe, millega nähakse ette, et advokaat esindab klienti kohtuasjas, ning milles määratakse kindlaks asjaomane tasu.

Kui kirjalik kokkulepe puudub ja tekib vaidlus, võib advokaaditasudena maksmisele kuuluvaks summaks määrata riigi õigusabi käsitlevates õigusnormides sätestatud kahekordse määra, ning muude kuludena tasumisele kuuluva summa kindlaksmääramisel võetakse arvesse nimetatud õigusnormides kehtestatud piire.

Advokatuuriseaduse artiklis 12 on sätestatud, et seadusega ette nähtud juhtudel katab advokaaditasud ja muud asjaomased kulud riik. Riigi õigusabi käsitlevates õigusaktides (riigi õigusabi seadus (*Valsts nodrošinātās juridiskās palidzības likums*) ja kriminaalmenetluse seadus) (*Kriminālprocesa likums*)) on sätestatud juhud, mil õigusabi võib anda tsiviil-, haldus- ja kriminaalasjades, kusjuures antava abi eest maksab riik.

Riigi õigusabi osutajate tasud ja kulud maksab riik vastavalt

valitsuse 22. detsembri 2009. aasta määrusele nr 1493 riigi õigusabi ulatuse, makse suuruse, seotud kulude ja nende tasumise korra kohta. Määrusega on ette nähtud kindlaksmääratud tasud (kas konkreetne summa või tunnitasu), mida riik maksab õigusabi osutajatele kehtestatud korra alusel. Vaadake ka allpool esitatud küsimustele antud vastused.

Kindlaksmääratud kulud

Tsiviilkohtumenetluse kindlaksmääratud kulud

Tsiviilkohtumenetluse poolte kindlaksmääratud kulud

Tsiviilkohtumenetluse poolte kindlaksmääratud kulud on riigilõivud, kantseleikulud ja kohtuasja läbivaatamisega seotud kulud.

Tsiviilkohtumenetluse etapp, kus kindlaksmääratud kulud tuleb tasuda

Koos hagiavaldusega tuleb esitada dokumendid, millega tõendatakse riigilõivu ja muude kohtukulude tasumist vastavalt seaduses sätestatud korrale.

Kohtu töö eest makstav tasu (riigilõiv) ja kantseleikulud tuleb tasuda riigikassasse:

makse saaja: Valsts kase (riigikassa);

saaja maksukohustuslasena registreerimise number: 90000050138;

saaja konto: LV55TREL1060190911200;

saaja pank: Valsts kase (riigikassa);

panga SWIFT-kood: TRELLV22;

selgitus: siia tuleks märkida kohtuasja identifitseerimiseks vajalikud andmed.

Kohtuasja läbivaatamisega seotud tasud tuleb maksta enne kohtuasja menetlemist.

Tunnistajatele ja ekspertidele makstavad summad (uurimiste läbiviimise või tunnistajate kohapeal küsitlemise eest), samuti kohtukutsete kättetoimetamisega, teadete ajalehtedes avaldamisega ja nõude tagamisega seotud kulud peab vastava taotluse esitanud pool tasuma enne kohtuasja menetlemist.

Taotluse esitanud pool peab tasuma enne kohtuasja menetlemist järgmised kulud:

tunnistajate ja ekspertide tasud;

kulud, mis tulenevad tunnistajate küsitlemisest või uurimise läbiviimisest kohapeal;

kohtukutsete väljastamise ja kättetoimetamisega seotud kulud;

kostja leidmisega seotud kulud;

teadete ajalehtedes avaldamisega seotud kulud;

nõude tagamisega seotud kulud.

Maksed, mis on seotud kohtuasja menetlemisega piirkondlikus või linnakohtus (*rajona (pilsētas) tiesa*) või ringkonnakohtus (*apgabaltiesa*), tuleb tasuda kohtute ameti pangakontole:

saaja: Tiesu administrācija (kohtute amet);

saaja konto: LV51TREL2190458019000;

saaja maksukohustuslasena registreerimise number: 90001672316;

saaja pank: Valsts kase (riigikassa);

panga SWIFT-kood: TRELLV22.

muud makse üksikasjad: **21499** (viitenumber, mis näitab makse liiki) ja muu kohtuasja kindlakstegemiseks vajalik teave, näiteks kohtuasja number, kostja nimi ning märge selle kohta, kas kostja on füüsiline või juriidiline isik.

Kriminaalmenetluse kindlaksmääratud kulud

Kriminaalmenetluse poolte kindlaksmääratud kulud

Kahtlustatavad või süüdistatavad ei pea kriminaalmenetluse puhul tasuma kohtukulusid. Kriminaalmenetluse seaduses (*kriminālprocesa likums*) ei ole sätestatud kriminaalmenetlusega seotud tasusid. Kriminaalmenetluse seaduse üleminekusätteid käsitlevas artiklis 8 on sätestatud, et tsiviilhagisid, mis on liidetud kriminaalmenetlusega enne seaduse jõustumist, tuleb nüüd käsitada kahjunõuetena. Kui tsiviilhageja ei ole kannatanu või kui tsiviilkostja ei ole

süüdistatav, tuleb tsiviilhagi nüüd menetleda tsiviilkohtumenetluse seaduse (*civilprocesa likums*) alusel. Ühe kuu jooksul pärast seaduse jõustumist peab menetlusjuht (*procesa virzītājs*) teavitama sellest teisi menetlusosalisi.

Kriminaalmenetluse etapp, kus kindlaksmääratud kulud tuleb tasuda

Vt eespool kriminaalmenetluse poolte kindlaksmääratud kulusid käsitlevale küsimusele antud vastus.

Konstitutsioonikohtu menetluse kindlaksmääratud kulud

Konstitutsioonikohtu menetluse poolte kindlaksmääratud kulud

Üheski konstitutsioonikohtu menetluse etapis ei pea tasuma kohtukulusid.

Konstitutsioonikohtu menetluse etapp, kus kindlaksmääratud kulud tuleb tasuda

Üheski konstitutsioonikohtu menetluse etapis ei pea tasuma kohtukulusid.

Õigusesindajate antav eelteave

Poolte õigused ja kohustused

Advokaadid peavad Läti vandeadvokaatide eetikakoodeksi (*Latvijas Zvērinātu advokātu Ētikas kodekss*) punkti 2.2 kohaselt esitama oma arvamuse kliendi kaasuse kohta professionaalselt ja avameelselt ning osutama asjakohast õigusalast abi. Lisaks on koodeksi punktis 3.1 sätestatud, et advokaadid ei tohi töötada kaasustega, mis käsitlevad valdkondi, milles nad ei ole pädevad või ei suuda oma ametikohustusi nõuetekohaselt täita. Sellepärast peab advokaat enne kohtuasjaga tegelemiseks nõusoleku andmist tutvuma kohtuasja asjaoludega ja esitama oma arvamuse. Advokatuuriseaduses on sätestatud ka vandeadvokaatide kohustused. Näiteks peavad nad kasutama õigusalast abi taotlenud isiku õigusi ja õigustatud huve kaitstes ja esindades kõiki õigusaktidega ette nähtud vahendeid ja meetodeid.

Kulude kindlaksmääramise õiguslik alus

Kust leida teavet kulude kindlaksmääramise õigusliku aluse kohta Lätis?

Kulude kindlaksmääramise õigusliku aluse kohta võib leida teavet internetis kättesaadavatest seadustest ja valitsuse määrustest ning kohtus jagatavatelt teabelehtedelt.

Millistes keeltes on võimalik leida teavet kulude kindlaksmääramise õigusliku aluse kohta Lätis?

Teave hagi esitamisel tasumisele kuuluvate kulude kindlaksmääramise õigusliku aluse (mitte konkreetsete summade) kohta on kättesaadav kõigis ELi keeltes veebisaidil „Euroopa Justiitsvõrgustik tsiviil- ja kaubandusasjades” (menüüpunkt „Asja kohtusse andmine”).

Kust leida teavet vahenduse kohta?

Vahenduse kohta leiate teavet veebisaidilt Mediācija.lv.

Kust leida lisateavet kulude kohta?

Kulusid käsitlevat teavet sisaldav veebisait

Kulude kohta leiate teavet Läti kohtute portaalist.

Samuti on olemas justiitsministeeriumi ametlik veebisait. Sealt on võimalik leida teavet kohtute, kohtumenetluste, halduskohtute ja muude kohtute otsuste kohta ning muud teavet.

Kust leida teavet eri menetluste keskmise kestuse kohta?

Teavet menetluse kestuse kohta võib leida kohtute tööd käsitlevatest statistikaaruannetest, mis on kättesaadavad kohtute infosüsteemi (*tiesu informācijas sistēma*) veebisaidi vahendusel.

Kust leida teavet konkreetse menetluse keskmiste kogukulude kohta?

Andmed konkreetse menetluse keskmiste kogukulude kohta ei ole kättesaadavad.

Käibemaks

Kuidas on see teave esitatud?

Riigilõivud ja kohtukulud on käibemaksuvabad.

Millised on kohaldatavad määrad?

Riigilõivud ja kohtukulud on käibemaksuvabad.

Õigusabi

Kohaldatav sissetulekukünnis tsiviilasjades

Riigi õigusabi seaduse (*valsts nodrošinātās juridiskās palidzības likums*) kohaselt annab riik **õigusabi isikutele**, kes:

on tunnistatud seaduses sätestatud asjakohaste menetluste kohaselt vaeseks või rahalistes raskustes olevateks isikuteks;

on ootamatult sattunud sellisesse olukorda ja rahalisse seisu, mis ei võimalda neil oma õigusi kaitsta (näiteks looduskatastroofi, vääramatu jõu või muude nende isikust olenemata asjaolude tagajärjel);

on täielikult sõltuvad riigist või kohalikest omavalitsustest.

Riigi **õigusabi** antakse ka järgmistele **isikutele**, kes konkreetsest olukorrast, rahalisest seisust või sissetuleku suurusest tulenevalt ei suuda tasuda enda kaitsja teenuste eest:

isikud, kellel on õigus saada õigusabi Läti Vabariigilt Läti võetud rahvusvaheliste kohustuste alusel;

piiriüleste vaidluste puhul sellised isikud, kelle ajutine või alaline elukoht asub Euroopa Liidu liikmesriigis.

Riigi õigusabi antakse ka **haldusasjade puhul** (apellatsioonid varjupaiga andmisega seotud otsuste peale, vaidlustatud repatrieerimismäärustega seotud otsused, kohustuslikku väljasaatmist käsitlevate määruste läbivaatamist käsitlevad otsused).

Õigusabitaotlused vaatab läbi õigusabi amet (*juridiskās palīdzības administrācija*), kes otsustab õigusabi andmise või selle andmisest keeldumise üle ning teavitab taotlejat oma otsusest.

Kriminaalõiguse valdkonnas kahtlustatava või süüdistatava suhtes kohaldatav sissetuleku künnis

Riigi õigusabi seaduse artiklite 17–19 alusel võivad isikud, kellel on kriminaalmenetluses seaduslik õigus kaitsele, taotleda õigusabi mis tahes ajal enne lõpliku kohtuotsuse jõustumist. Kriminaalmenetluses antakse riigi õigusabi seoses konsultatsioonide, menetlusdokumentide koostamise ning esindamisega kohtueelse menetluse ja kohtumenetluse käigus. Kriminaalmenetluse seaduses sätestatud teatavatel tingimustel määrab riik kahtlustatavale või süüdistatavale advokaadi.

Kriminaalmenetluse seaduse artikli 20 kohaselt on igaühel, keda kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteo toimepanemises, õigus end kaitsta, s.t õigus teada, millises kuriteos teda kahtlustatakse või süüdistatakse, ning õigus valida, kuidas teda kaitstakse. Sellised isikud võivad seda õigust kasutada kas ise enda nimel tegutsedes või nimetades mõne enda valitud isiku tegutsema enda nimel. See nende nimel tegutsev isik võib olla vandeadvokaat. Seaduses on

täpsustatud teatavad juhud, mille puhul on vandeadvokaadi kasutamine kohustuslik. Kui kahtlustataval või süüdistataval puuduvad piisavad vahendid vandeadvokaadi palkamiseks ning ta ei jõua kokkuleppele advokaadiga, kes on valmis seda kohtuasja vastu võtma, tagab riik, et see isik oleks esindatud, nähes ette kaitsekulude tasumise riigi vahenditest ja määrates kindlaks, kas ja millise osa sellest summast tasub kahtlustatav või süüdistatav.
Kriminaalmenetluse seaduse artikli 80 kohaselt võib advokaadiga lepingu sõlmida kahtlustatav või süüdistatav ise või seda võib teha keegi teine tema eest. Menetlusjuht (*procesa virzītājs*) ei saa ühtegi sellist lepingut sõlmida või konkreetset advokaati palgata, kuid ta peab edastama kahtlustatavale või süüdistatavale vajaliku teabe ning andma talle võimaluse võtta advokaadiga ühendust. Kui kahtlustatav või süüdistatav ei ole sõlminud lepingut kohtuasja puhul, kus advokaadi kasutamine on kohustuslik, või muude kohtuasjade puhul, kus kahtlustatav või süüdistatav soovib kasutada esindajat, peab menetlusjuht paluma kaitsja leida vanemvandeadvokaadil. Vanemvandeadvokaat peab kolme tööpäeva jooksul alates menetlusjuhilt taotluse saamisest sellele menetlusjuhile teada andma selle advokaadi nime, kes hakkab isikut kaitsma.
Kriminaalmenetluse seaduse konkreetseid menetlustoiminguid käsitlevas artiklis 81 on lisaks sätestatud, et kui puudub kaitsmise leping või kui palgatud advokaat ei saa osaleda menetlusetappides, peab menetlusjuht palkama üksikutes menetlusetappides (mis tahes uurimistoimingud, millesse kahtlustatav või süüdistatav on kaasatud) kaitsjana tegutseva advokaadi n-ö valveadvokaatide loetelust, mille vanemadvokaat on kohtu pädevusvaldkonda silmas pidades koostanud.
Peale selle on kriminaalmenetluse seaduse artikli 84 lõikes 2 sätestatud, et kui kahtlustatav või süüdistatav ei ole sõlminud oma kaitsjaga lepingut, määrab riigi õigusabi osutava advokaadi teenustega seotud tasu ja kulud ning nende maksmise korra kindlaks valitsus (vt valitsuse 22. detsembri 2009. aasta määrus nr 1493 riigi õigusabi ulatuse, makse suuruse, seotud kulude ja nende tasumise korra kohta).

Kriminaalõiguse valdkonnas kannatanute suhtes kohaldatav sissetuleku künnis

Kriminaalmenetluses võivad kannatanud saada riigi õigusabi, s.t neid võib esindada advokaat, kes määratakse neile kriminaalmenetluse seaduses sätestatud korra kohaselt ja nimetatud seaduses sätestatud juhtudel.
Peale selle on kriminaalmenetluse seaduse artikli 104 lõikes 5 sätestatud, et menetlusjuht võib otsustada määrata advokaadi esindama alaealist järgmistel juhtudel:
kui alaealise õiguste ja huvide kaitsmine on takistatud või muul viisil tagamata;
kui alaealise perekonna esindaja (ema, isa või eestkostja, vanavanem, täiskasvanud vend või täiskasvanud õde), kelle juures alaealine elab ja kes tema eest hoolitseb, või lastekaitseasutuse esindaja või laste õiguste kaitse tagamisega tegeleva valitsusvälise organisatsiooni esindaja esitab põhjendatud taotluse.
Kui kriminaalmenetluse käigus ei ole muul viisil võimalik tagada vaese või rahalistes raskustes kannatanu õigusi ja huve, võib menetlusjuht erandkorras otsustada määrata advokaadi seda isikut esindama. Sellisel juhtudel on advokaadi tasud ja nende tasumise korra kindlaks määranud valitsus (vt valitsuse 22. detsembri 2009. aasta määrus nr 1493 riigi õigusabi ulatuse, makse suuruse, seotud kulude ja nende tasumise korra kohta).
Seejärel osutab riik kannatanuks tunnistatud isikule õigusabi (abi menetlusdokumentide koostamisel ning esindamine kohtueelse menetluse ja kohtumenetluse käigus).

Kannatanutele õigusabi andmisega seotud muud tingimused

Vt teave, mis käsitleb kannatanute suhtes kohaldatavat sissetuleku künnist kriminaalõiguse valdkonnas.

Kahtlustatavale või süüdistatavale õigusabi andmisega seotud muud tingimused

Vt teave, mis käsitleb kahtlustatava või süüdistatava suhtes kohaldatavat sissetuleku künnist kriminaalõiguse valdkonnas.

Kuludeta kohtumenetlused

Kohtukulusid ei pea riigile tasuma järgmised isikud:
hagejad – töötajate nõuete puhul töötasu väljamaksmiseks ja muude nõuete puhul, mis tulenevad töösuhtest või on sellega seotud;
hagejad – nõuete puhul, mis tulenevad töö tegemiseks sõlmitud lepingutest, kui hageja on isik, kes kannab vanglakaristust;
hagejad – nõuete puhul, mis tulenevad isikukahjust, mille tulemusel põhjustati vigastus või mis tahes muu tervisekahju või surm;
hagejad – nõuded lapse või vanema elatise sissenõudmiseks ning isaduse tuvastamiseks, kui hagiavaldus on esitatud koos lapse elatise sissenõudmise avaldusega;
avalduse esitajad – kohtuasjades, mis on seotud lapse või vanema elatise sissenõudmise kohta välisriigis tehtud otsuse tunnustamisega või sellise otsuse tunnustamise ja täitmisele pööramisega;
hagejad – kuriteo tagajärjel tekkinud rahalise ja moraalse kahju hüvitamiseks esitatud nõuete korral;
prokurörid, riigi- või kohaliku omavalitsuse asutused ning isikud, kellel on seaduslik õigus kaitsta kohtus teiste isikute õigusi ja seadusega kaitstud huve;
avalduse esitajad – kohtuasjades, mis on seotud otsusega, millega isik tunnistati teovõimetuks või millega määrati talle eestkostja;
avalduse esitajad – kohtuasjades, mis on seotud eestkostja määramisega isikule liiderliku või pillava eluviisi või alkoholi või uimastite liigtarvitamise tõttu;
kostjad – kohtuasjades, mis on seotud kohtu poolt lapsele või vanemale välja mõistetud elatise vähendamisega ning selliste elatismaksete vähendamisega, mille kohus on välja mõistnud kohtuasjas, mis on seotud isikukahjuga, mille tulemusel põhjustati vigastus või muu tervisekahju või surm;
avalduse esitajad – kohtuasjades, mis on seotud lapse ebaseadusliku üle piiri viimise või kinnipidamisega;
haldurid – nõuete puhul, mis on esitatud maksejõuetuks tunnistatud füüsilise või juriidilise isiku kasuks; samuti haldurid, kes esitavad avalduse juriidilise isiku maksejõuetuks tunnistamiseks maksejõuetuse seaduse (*maksātnespējas likums*) artikli 51 lõikes 3 osutatud juhtudel;
kohtuotsusega tunnustatud võlausaldajad – täitmisele pööramise asjades, mis hõlmavad maksete sissenõudmist riigikassasse;
kohtuotsusega tunnustatud võlausaldajad – täitmisele pööramine asjades, kus sissenõudmine toimub ainult ühe dokumendi alusel, mis võimaldab nõude sisse nõuda asjaomases liikmesriigis;
maksuamet – taotluste puhul, mis käsitlevad juriidilise isiku tunnistamist maksejõuetuks;
kodakondsus- ja migratsiooniamet (*pilsonības un migrācijas lietu pārvalde*) – Läti kodakondsuse äravõtmisega seotud kohtuasjades;
riiklik sotsiaalkindlustusamet (*valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra*) – finantsvahendite sissenõudmise puhul riigieelarvesse seoses sotsiaalkindlustusteenustega või riiklike sotisaaltoetuste maksmisega liiga suures ulatuses või sotsiaalkindlustusteenuste osutamisega liiga suures ulatuses või riiklike sotsiaaltoetuste maksmisega liiklusõnnetuste puhul.
Menetlusosalised võib **vabastada riigile kohtukulude tasumisest** ka muudel seaduses sätestatud juhtudel. Kohus või kohtunik võib isiku rahalist seisu arvesse võttes vabastada ta kohtukulude riigieelarvesse tasumisest osaliselt või täielikult, näha ette nõutud kohtukulude riigieelarvesse tasumise edasilükkamise või näha ette nende kulude tasumise osamaksetena.

Millal peab kaotanud pool tasuma võitnud poole kulud?

Menetlusosaline, kelle kasuks kohtuotsus tehakse, võib kõik tema kantud kohtukulud teiselt poolelt sisse nõuda. Kui nõue rahuldati osaliselt, võib kohtukulud sisse nõuda proportsionaalselt selle osaga nõudest, mille kohus rahuldas. Kostjale hüvitatakse kulud proportsionaalselt selle osaga nõudest, mille kohus menetluse tulemusel rahuldamata jättis. Kui tehakse tagaseljaotsus, siis kohtumenetluse taastamise avalduse ja asja uuesti menetlemise eest tasutavat riigilõivu ei hüvitata.

Kui kohus rahuldab hageja avalduse täiel määral või osaliselt, peab kostja hüvitama seaduses sätestatud ulatuses hageja poolt menetluse algatamisega seoses kantud kulud, näiteks advokaaditasud, kohtusse ilmumisega seotud kulud või tõendite kogumisega seotud kulud. Kui hagi jäetakse rahuldamata, mõistab kohus hagejalt välja kostja poolt kaitsmisega seoses kantud kulud.

Ekspertide tasud

Ekspertide tasud peab enne asja kohtulikku arutamist maksma see pool, kes soovis kasutada eksperdi teenuseid. Kohtukulude tasumisest vabastatud pool ei pea neid eksperditasusid maksma. Sel juhul maksab ekspertide (välja arvatud riiklike kriminalistikaekspertide) tasud kohtute amet.

Tõlkide ja tõlkijate tasud

Kui menetlusosalised ei valda menetluse käigus kasutatavat keelt (välja arvatud juhul, kui nad esindavad juriidilisi isikuid), peab kohus tagama, et neil on võimalik tutvuda kohtuasja dokumentidega ja osaleda menetluses tõlgi vahendusel.

Seonduvad manused

Läti aruanne kulude läbipaistvuse uuringu kohta PDF (742 Kb) en

Viimati uuendatud: 28/09/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.